

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, jud: O. Cojocaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud: I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție, jud: T. Vieru, D. Visternicean, Iu. Oprea

Î N C H E I E R E

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru

Nina Vascan

Dumitru Visternicean

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, cererea de revizuire depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ticricon”, Societății cu Răspundere Limitată „Agrimcor” și Victor Robu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielile de judecată,

împotriva încheierii din 17 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 29 octombrie 2015, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ticricon”, Societății cu Răspundere Limitată „Agrimcor” și Victor Robu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 21 iunie 2013, în satul Scoreni, r-nul Strășeni a avut loc un accident rutier cu implicarea autovehiculului de model „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, care aparține Societății cu Răspundere Limitată „Ticricon”, la volanul căruia se afla Victor Robu și automobilul de model „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, la volanul căruia se afla Radu Bîtea.

Potrivit procesului-verbal a ISSTCR Strășeni din 24 iunie 2013, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Victor Robu, conducător al autovehiculului de model „XXXXXX”, care la momentul producerii accidentului rutier nu deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

Reclamantul a mai relatat că la 24 iunie 2013, Radu Bîtca, în temeiul legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule s-a adresat Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu cerere prin care a solicitat compensarea prejudiciului cauzat autovehiculului de model „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, ca urmare a producerii accidentului susmenționat.

Potrivit raportului de evaluare a pagubei nr. 809/06A din 26 iunie 2013, efectuat de către expertul Societății cu Răspundere Limitată „Exauto Plus”, prejudiciul cauzat automobilului de model „XXXXXX” constituie 190954,20 lei.

Reclamantul a mai specificat că a achitat lui Radu Bîtca suma despăgubirii în mărime de 152835,51 lei, iar suplimentar a suportat cheltuieli bancare în mărime de 1528,36 lei, în total, suma cheltuielilor suportate de reclamant constituind 154363,87 lei.

În baza celor relatate și din data achitării despăgubirii persoanei vătămate, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a obținut dreptul de a înainta față de pârât, posesorul izvorului de pericol sportiv Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimcor” și copârât Victor Robu acțiunea de regres.

S-a mai indicat că la 29 septembrie 2015 de către Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimcor”, iar la 16 iulie 2013 de către Victor Robu a fost recepționată pretenția privind restituirea sumei, care însă a rămas fără răspuns. Cât privește Societatea cu Răspundere Limitată „Ticricon”, acesta nu a recunoscut pretenția Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la restituirea sumei, motivând prin faptul că la momentul producerii accidentului rutier din 21 iunie 2012 deja nu mai era proprietar al autovehiculului „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, fiind înstrăinat firmei „Agrimcor” în temeiul contractului nr. 31 din 14 august 2012.

Consideră reclamantul că alegațiile pârâtului Societatea cu Răspundere Limitată „Ticricon” sunt neîntemeiate, deoarece acesta nu a înaintat organelor competente în comun acord cu Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimcor” cerere pentru introducerea modificărilor în Registrul transporturilor privitor la înmatricularea pe numele cumpărătorului a autovehiculului de model „XXXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, în consecință respectivul contract nu este opozabil terțelor.

Reclamantul a solicitat încasarea, în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Ticricon”, Societății cu Răspundere Limitată „Agrimcor” și Victor Robu în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a despăgubirii de asigurare, în ordine de regres în mărime de 154363 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 ianuarie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ticricon”, Societății cu Răspundere Limitată „Agrimcor” și Victor Robu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielile de judecată s-a admis parțial. S-a dispus încasarea din contul lui Victor Robu în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” suma de 154363,87 lei, suma de 4630,91 lei – cu titlu de taxa de stat

și suma de 3000 lei – cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică (f.d.76,85-88).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a concluzionat că cerințele invocate în cererea de chemare în judecată se încadrează parțial în prevederile legii.

Manifestând dezacord față de hotărârea primei instanțe, la 01 februarie 2016, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia din 20 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, fiind menținută hotărârea din 13 ianuarie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău (f.d. 190, 191-198).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărâre întemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 20 septembrie 2017, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea s-a considerat inadmisibil.

La 21 mai 2018 Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 17 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție prin care a solicitat admiterea cererii, casarea încheierii cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a menționat că, i-au devenit cunoscute circumstanțe noi, esențiale ale cauzei, care influențează soluția, despre care nu a avut cunoștință la data examinării cauzei și a invocat prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, potrivit căruia pot fi supuse revizuirii, hotărârile, încheierile, deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești. Totodată, conform art. 448 alin. (4) Cod de procedură civilă, cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității se examinează de Curtea Supremă de Justiție.

La 02 octombrie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Ticricon” și Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimcor” reprezentate de avocatul Alexandru Iordachi au depus referință asupra cererii de revizuire prin care au solicitat respingerea acesteia ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) - (1¹) Cod de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Este important de menționat că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Respectiv, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, stipulează despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele

urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire. Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, dar doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or, aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligatoriu al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Având în vedere normele legale sus citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” nu a probat faptul că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Or, decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care contractul de locațiune încheiat la 21 iunie 2013 între SRL „Agrimcor” și Robu Victor a fost declarat nul, motiv invocat de revizuent pentru redeschiderea procesului, nu poate fi acceptată ca temei prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, circumstanțe care nu au putut fi cunoscute.

În acest sens Colegiul reține că la momentul examinării cererii de revizuire, decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost anulată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în ordine de recurs.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către Curtea Supremă de Justiție prin încheierea a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă careva temeiuri legale de revizuire. La caz se remarcă că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova). Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea

nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Reieșind din cele expuse și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva încheierii din 17 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ticricon”, Societății cu Răspundere Limitată „Agrimcor” și Victor Robu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Visternicean